

Οι γονείς, τα παιδιά, τα εγγόνια και τα δισέγγονα των λέξεων, τώ ρα σε ένα τόμο 723 σελίδων. Είναι το «Λεξικό των Παραγώγων και Συνθέτων της Νέας Ελληνικής» του καθηγητή Γιώργου Μπαμπινιώτη,

που κυκλοφόρησε πρόσφατα από το Κέντρο Λεξικολογίας. Είναι ένα βοήθημα για τους μαθητές, τους εκπαιδευτικούς, αλλά και όσους γράφουν και μιλούν τα ελληνικά και θέλουν να μάθουν πώς γεννιούνται οι λέξεις από άλλες λέξεις. Και είναι ένα πρωτότυπο έργο που δεν υπήρχε στη λεξικογραφία μας.

Ο θαυμαστός κόσμος του σχηματισμού των λέξεων

Κάτω από κάθε λήμμα ο αναγνώστης-μελετητής-λάτρης της γλώσσας μας απολαμβάνει συγκεντρωμένα τα παράγωγα της μιας λέξης και μαζί τα σύνθετά της, καθώς και τα παράγωγα των συνθέτων της. Ο θαυμαστός κόσμος του σχηματισμού των λέξεων εκπλήσσει με την παραγωγική δύναμη του επικοινωνιακού μας οργάνου. Στην ιστορική αυτή έκδοση αποθησαυρίζονται 64.000 παράγωγα και σύνθετα, παρατίθενται 300 παραστατικά διαγράμματα και καταγράφονται 350 γλωσσολογικά σχόλια.

Η λέξη με τα 1.530 παράγωγα και σύνθετα

Ο Έλληνας και η Ελληνίδα θα νιώσουν υπερήφανοι που είναι συνεχιστές μιας ομηρικής γλώσσας η οποία, μέχρι σήμερα, διατηρεί ένα πλούτο παραλλαγών. Παραδείγματα; Το «λέγω» έχει 1.530 σύνθετα και παράγωγα, το «γράφω» 951, το «ποιώ» 852, η «ψυχή» 145, η «γλώσσα» 138, ο «φίλος» 244, η «φωνή» 212, το «βάλλω» 334, το «κράτος» 253.

Το Λεξικό διαθέτει μια ευκολοδιάβαστη εισαγωγή για τον παραγωγικό σχηματισμό ουσιαστικών, επιθέτων, ρημάτων, επιρρημάτων. Παρουσιάζει την οργάνωση των συνθέτων σε ομάδες με βάση τα συνθετικά τους και εμπλουτίζεται με ετυμολογικές πληροφορίες. Το ένθετο παράρτημα περιλαμβάνει τα σημαντικότερα «προθήματα» και «επιθήματα» με σημασιολογικές πληροφορίες και πολυάριθμα παραδείγματα, διαγράμματα που απεικονίζουν την παραγωγική δημιουργία και πίνακες που ταξινομούν τις λέξεις.

Ένα ενδεικτικό παράδειγμα παραγωγών από τη λέξη «αισθάνομαι»:

Αισθητικός, αισθητική, αισθητικισμός, αισθητικότητα, αισθαντικός, αισθαντικότητα, αισθητήριος, αισθητηριακός, αισθητήριο, αισθητήρας, αισθηση, αισθησιακός, αισθησιασμός, αισθημα, αισθηματικός, αισθηματικότητα, αισθηματίας, αισθηματισμός, αισθητής, αισθητισμός, αισθητιστής, αισθητήρας,

αισθη-τός, αισθητ-ότητα, αίσθησ-η, αισθησι-ακός, αισθησι-ασμός.

Στο τέλος του Λεξικού ένα ευρετήριο περιλαμβάνει 4.300 συνθετικά . Από το «Αβγό» (που τώ ρα πια γράφεται με βήτα και όχι με ύψιλον) μέχρι το «ωψ» (βλέπε όψη).

Όχι, μην σας φοβίζει ο όγκος του τόμου. Το μαλακό εξώ φυλλο και η όλη διάταξη της ύλης, σε συνδυασμό με την απλότητα της γραφής ,το καθιστούν όχι μόνο χρηστικό, αλλά και ελκυστικό ιστόρημα της γενεαλογίας των λέξεων .

Είναι το ένατο Λεξικό του ομότιμου καθηγητή στο Πανεπιστήμιο Αθηνών ν. Προηγήθηκαν: Λεξικό της Νέας Ελληνικής Γλώσσας, Μικρό Λεξικό της Νέας Ελληνικής Γλώσσας, Λεξικό για το Σχολείο και το Γραφείο, Ορθογραφικό Λεξικό, Ετυμολογικό Λεξικό, Λεξικό Συνωνύμων και Αντωνύμων, Λεξικό των Δυσκολιών και των Λαθών, Λεξικό των Απαιτητικών Λέξεων.

Ένα θα σας πούμε: όλα τα έργα Μπαμπινιώ τη αριθμούν συνολικά 12.603 σελίδες.

Πηγή: usay.gr